

[IV 2026 - The Three Seas Initiative EN](#)

Na przestrzeni ostatnich trzech dekad państwa Europy Środkowej i Wschodniej przeszły jedną z największych i najbardziej udanych transformacji we współczesnej historii. Pokonawszy drogę od gospodarek centralnie planowanych po dynamiczne gospodarki rynkowe napędzane innowacją, region Trójmorza wyróżnił się jako jeden z kluczowych motorów wzrostu tak w Unii Europejskiej, jak i poza. Dzisiaj liczba mieszkańców regionu sięga 120 milionów, a jego łączne GDP przekroczyło 4 biliony euro. To skala porównywalna z największymi gospodarkami świata.

Najnowszy raport Instytutu Sobieskiego pokazuje, że Trójmorze to coś więcej niż zwykła platforma współpracy. To makroregionalna siła oparta na bliskości zapewnianej dzięki połączeniom infrastrukturalnym, energetycznym i cyfrowym. To coraz bardziej spójna przestrzeń gospodarczej konwergencji, mocy przemysłowej i potencjału technicznego. Dynamika wzrostu regionu, odporność na globalne zawirowania i rosnąca rola w globalnych łańcuchach wartości sprawiają, że Trójmorze staje się coraz ważniejszym filarem europejskiej konkurencyjności.

Zaproszenie Polski do udziału w G20 stanowi punkt zwrotny o historycznym znaczeniu.

Po raz pierwszy głos Trójmorza może wybrzmieć bezpośrednio, na forum, gdzie tworzone są reguły światowej gospodarki. To historyczna szansa nie tylko na wzmocnienie regionalnej współpracy, ale przede wszystkim na wyartykułowanie wspólnych interesów państw regionu ze sceny o globalnym zasięgu. Trójmorze nie jest już tylko piękną wizją zamknięcia luki rozwojowej. To rzeczywistość. Staje się siłą współkształtującą przyszłość Europy i gospodarki światowej.

Niniejszy dokument przedstawia analizę, która ma służyć wszystkim państwom regionu, koncentrując się na czterech obszarach:

- 1. potencjale gospodarczym Trójmorza** – jego skali, dynamice i strukturze, a także roli kapitału ludzkiego i innowacji;
- 2. historii transformacji i znaczeniu inwestycji zagranicznych** – jako fundamentu rozwoju i źródle odporności gospodarczej;
- 3. nowym etapie rozwoju: globalnej ekspansji firm z regionu** – wraz z identyfikacją sektorów, w których Trójmorze ma przewagi

konkurencyjne;

4. znaczeniu reprezentacji regionu na arenie

międzynarodowej oraz możliwościach, jakie stwarza współdziałanie państw Trójmorza w formatach globalnych, w tym w kontekście zaproszenia Polski na szczyt G20 w Miami.

Metodologicznie raport opiera się na dwóch grupach źródeł. Pierwszą tworzą dokumenty definicyjne i instytucjonalne 3SI: deklaracje szczytowe, materiały 3SI Research Center, oficjalne strony szczytów oraz informacje o funduszu 3SIF. Drugą stanowią źródła statystyczne i benchmarkingowe, obejmujące dane Eurostatu, IMF, ONZ, OECD, Komisji Europejskiej, Banku Światowego i NATO. Takie rozróżnienie jest konieczne, ponieważ Trójmorze nie posiada własnego scentralizowanego systemu danych. Jak wskazuje 3SI Research Center, brak stałego sekretariatu i siedziby utrudniał dotychczas systematyczne porządkowanie dokumentacji Inicjatywy.

Dubrownik od wieków był ośrodkiem handlu, dyplomacji i wymiany idei. **„O liepa, o draga, o słatka slobodo”** – te słowa XVI-wiecznego poety Ivana Gundulicia oddają znaczenie wolności – rozumianej jako swoboda działania, wymiany i tworzenia – która była fundamentem rozwoju tego miasta. Dziś te same wartości leżą u podstaw współpracy państw Trójmorza, wspólnie budujących region otwarty, stabilny i konkurencyjny.

Razem stworzyliśmy region, który nie tylko nadrabia dystans rozwojowy, lecz także coraz częściej współtworzy globalne rozwiązania. Wspólnie możemy też wzmocnić naszą pozycję w światowej gospodarce – działając na rzecz bezpieczeństwa, dobrobytu i stabilnego wzrostu wszystkich państw Trójmorza.

Autorami raportu są:

- Marcin Chludziński
- Jadwiga Emilewicz
- Przemysław Humięcki
- Aleksandra Lisicka-Firlej
- Leszek Skiba

- Radosław Żydok

Zapraszamy do lektury!

